

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Komisija za državno ureditev

3

Številka: 004-03/14-3/
Ljubljana, 15.4.2014

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) sprejela naslednje

P o r o č i l o

**k pobudi za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah
v Državni zbor**

Komisija za državno ureditev je na 33. seji 9. aprila 2014 obravnavala **pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor** (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona), ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Jože Slivšek.

Komisija **podpira** predlog pobude.

Predlagatelj je predstavil predlog zakona, ki ga je v podobni obliki že leta 2012 vložil Državni svet, na pobudo državnega svetnika Vincenca Otoničarja. V trenutni finančni situaciji v državi, ko je potrebno varčevati v vseh javnih službah, je po mnenju predlagatelja primeren trenutek, da se v zakonodajni postopek ponovno vloži predlog spremembe zakona, ki je leta 2006 uvedel obvezno uporabo prosojnih volilnih skrinjic v Sloveniji. Prosojne volilne skrinjice so bile uvedene, ker naj bi zagotavljale večjo transparentnost volitev in onemogočala zlorabe na voliščih. Izkazalo se je, da prosojne volilne skrinjice predvsem predstavljajo zelo velik strošek, ki je nesorazmerno višji, kot bi bila uporaba volilnih skrinjic iz lepenke. Tako je država za izvedbo 7 glasovanj v letih po 2006, vključno z glasovanjem na predčasnih volitvah leta 2011 porabila več kot 500.000 evrov. Zato je po mnenju predlagatelja s predlogom zakona mogoče prihraniti finančna sredstva, pri čemer pa sama demokratičnost volitev ne bi bila ogrožena. Argument za ponovno uporabo volilnih skrinjic iz lepenke je tudi to, da večina evropskih držav nima določeno iz kakšnega materiala naj bodo skrinjice, kar pomeni, da material sam po sebi še ne zagotavlja transparentnosti in demokratičnosti izvedbe volilnih postopkov.

Na seji komisije je sodeloval tudi direktor Državne volilne komisije (v nadaljevanju: DVK) Dušan Vučko in predstavil pogled DVK ali prosojnost volilnih skrinjic bistveno

vpliva na demokratično izvedbo volitev. Stališče DVK se od leta 2012 ni spremenilo. Sama transparentnost volilnih skrinjic na potek volitev vpliva manj kot nanje lahko vplivajo ostali postopki in volilna opravila in je težko pristati na trditev, da bi bila demokratičnost volitev ogrožena, če bi npr. ponovno uporabljali volilne skrinjice iz lepenke. Bistveno je delovanje volilnih komisij in volilnih odborov, v skladu z vsemi pravili, da opravijo odgovorno in natančno vsa volilna opravila pred, med in po volitvah.

DVK je od leta 2011, ko je opravila analizo stroškov izvedbe volitev, le-te bistveno zmanjšala, saj se je dogovorila, da večina upravnih enot sama shranjuje volilne skrinjice, kar je zmanjšalo stroške prevoza in skladiščenja. Še vedno pa ostaja strošek za razvoz volilnih skrinjic v 8 upravnih enot, strošek čiščenja, ki ga ocenjujejo na 1 evro na volilno skrinjico, lepljenje grbov na volilne skrinjice, predvsem pa nabava novih skrinjic. Ob spremembi zakona leta 2006 je bilo namreč mišljeno, da bodo prosojne volilne skrinjice zdržale dolgo časa, vendar se pri njihovi uporabi pojavlja veliko težav, saj se uničijo, nekaj je odtujenih, ker so iz plastike rade pokajo, po vsakih volitvah jih je potrebno očistiti. Zato so se prosojne volilne skrinjice izkazale za bistveno dražje kot, če bi bile iz lepenke, treba pa bi bilo upoštevati tudi ekološki vidik.

Direktor DVK Dušan Vučko je opozoril, da imajo trenutno na voljo 5613 volilnih skrinjic, za izvedbo enih volitev je to dovolj, v primeru skupne izvedbe npr. volitev in referendumov pa potrebujejo približno 7000 volilnih skrinjic in bi bil potreben dokup. DVK poskuša stroške čim bolj racionalizirati in je našla tujega proizvajalca prosojnih volilnih skrinjic, ki bi dobavil skrinjice po ceni približno 10 evrov za volilno skrinjico.

Komisija ugotavlja, da uporaba volilnih skrinjic iz lepenke ne bo ogrozila demokratičnosti in transparentnosti volitev, saj prosojnost volilnih skrinjic na izvedbo volitev nima odločujočega vpliva.

Komisija se strinja s trditvijo, da je k večjemu zaupanju v izvedbo volilnih postopkov in demokratičnosti volitev veliko pripomogla sprememba, da so volilni odbori sestavljeni politično mešano in jo to večji prispevek k transparentnosti volitev kot pa npr. prosojne volilne skrinjice. Po mnenju članov komisije bi bilo nujno več napora vložiti v izobraževanje članov volilnih odborov, da bi volilna opravila opravljali na še višjem profesionalnem nivoju.

Komisija zato meni, da je glede na finančne in logistične težave ter posledice uporabe prosojnih volilnih skrinjic predlog zakona, ki omogoča ponovno uporabo volilnih skrinjic iz lepenke, smiselen in racionalen s stališča uporabe proračunskega denarja. Pri uporabi volilnih skrinjic iz lepenke se stroški bistveno znižajo oziroma v določeni meri odpadejo (čiščenje, lepljenje grbov) in zato ni razloga, da bi v praksi vztrajali pri uporabi prosojnih volilnih skrinjic.

Komisija se je seznanila s predlogom, prav tako so člani komisije prejeli odgovore od predlagatelja in od direktorja DVK in so na tej podlagi podprli pobudo za sprejem predloga zakona.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen Jože Slivšek.

Predsednik
Rajko Fajt, l. r.